

15.2.2024
päivitetty 17.6.2024

UUDEN MINNA CANTHIN KOULUN YMPÄRISTÖ, HAAPANIEMI

LAAJA LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

SISÄLLYSLUETTELO:

Tiivistelmä	1
Työryhmä	2
Päätösvaihtoehtojen kuvaus	2
Tiedon hankinta ja käyttö	2
Arvioinnin tulokset	2
Johtopäätökset	3

Tiivistelmä

Uuden Minna Canthin koulun ympäristön asemakaavan muutoksella on tutkittu yläkoulun sijoittamista Haapaniemen kaupunginosaan Mölymäen asuinalueelle. Suunnittelualueella Kaartokadun koillispuolella on voimassa vuonna 2017 vahvistunut asemakaava. Koulun sijoittamista tutkitaan nykytilanteessa rakentamattomille, asuinkäyttöön kaavoitetuille tonteille, Mölymäenpuiston urheilu- ja virkistyspalveluille kaavoitetun alueen viereen. Tonteilla on nykytilanteessa yhteensä 13 200 km² asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakentamista.

Asemakaavan muutoksen tarve perustuu Kuopion kaupunginvaltuuston kesällä 2023 tekemään yläkouluverkostopäätökseen. Yläluokkien opetusta järjestetään keskeisellä kaupunki-alueella tulevaisuudessa kuudessa eri peruskoulussa; Puijonsarvessa, Hatsalassa, Pyörössä, Minna Canthin koulussa, Jynkänlahdessa tai Lippumäessä sekä Hiltulanlahdessa. Esitetyistä kouluista peruskorjattavia tai uudisrakennettavia olivat Puijonsarven koulua lukuun ottamatta kaikki. Kuuden yläkoulun mallin toteuttamisen ensimmäinen vaihe on uuden Minna Canthin koulun rakentaminen Mölymäen alueelle. Koulun siirtäminen nykyiseltä paikaltaan keskeisemmälle sijainnille perustuu koulun logistiikan ja toiminnallisuuden parantamiseen. Koulupäätöksen taustalla on tulevien uudisrakentamishankkeiden ketjuttaminen; valmistuttuaan vuonna 2027 uusi Minna Canthin koulu toimii Hatsalan klassillisen koulun väistökouluna. Väistökoulutarpeen päättyessä uuden Hatsalan klassillisen koulun valmistuessa Minna Canthin koulu siirtyy Mölymäelle rakennettuihin tiloihin.

Työryhmä

Lapsivaikutusten arviointiin on osallistunut seuraavat tahot:

Anne Partanen, Jaana Keränen/ Asemakaavoitus, Kuopion kaupunki

Katri Hiltunen/ Asuminen ja palveluverkosto, Kuopion kaupunki

Liisa Kaksonen, Laura Pikkusaari/ Tilapalvelut, Kuopion kaupunki

Tarja Hosionaho, Taina Vainio, Mika Kuitunen/ Kasvun ja oppimisen palvelualue, Kuopion kaupunki

Päätösvaihtoehtojen kuvaus

Esitetään uuden Minna Canthin koulun sijoittamista Haapaniemelle, Kaartokadun koillispuolelle. Palvelu sijaitsevat vahvan joukkoliikennevyöhykkeen alueella, joka takaa yläkouluikäisten tasa-arvoisen mahdollisuuden järjestää koulumatka joukkoliikennettä käyttäen. Sijainti Mölymäenpuiston liikuntapaikkojen vieressä takaa terveyttä edistävän ympäristön helpon saavutettavuuden sekä resurssiviisaan hyödynnettävyyden. Kouluhankkeen ketjutettujen aikataulujen myötä asemakaavan muutos mahdollistaa uuden Minna Canthin koulun rakentamisen sekä sen hyödyntämisen Hatsalan klassillisen koulun väistötilana koulun uudisrakentamisen aikana. Ketjutettu käyttö on kaupungin resurssiviisaustavoitteiden mukaista.

Tiedon hankinta ja käyttö

Arvioinnin taustatietona käytettävä tieto on saatu Kuopion kaupungin päätöksentekoaasiakirjoista sekä palveluverkosto- ja hankesuunnitteluprosesseista.

Arvioinnin tulokset

Lapsen edun ensisijaisuus

Hanke toteuttaa kuopiolaisten lasten etua palveluverkoston kattavuutta sekä terveellisten ja turvallisten oppimistilojen tarjontaa vahvistamalla. Asemakaavan muutoshanke mahdollistaa uuden koulun rakentamisen sekä Minna Canthin että Hatsalan klassillisen koulun oppilaille ketjutetun väistötila- ja rakentamisaikataulun myötä. Kaavamuutoksen sekä uuden koulun valmistuttua alueella toteutuu yhtenäinen polku alakoulusta yläkouluun ja lukioon; Haapaniemen alakoulu- Minna Canthin yläkoulu- taidelukio Lumit.

Lapsen oikeus syrjimättömyyteen

Haapaniemelle sijoittuessa koulun palvelu sijaitsee vahvan joukkoliikenteen palvelualueella eli on helposti ja tasapuolisesti saavutettavissa.

Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen

Minna Canthin ja Hatsalan klassillisen koulun uudistamisen mahdollistava asemakaavan muutos varmistaa nuorille nykyaikaiset ja terveelliset oppimistilat. Alueen suunnittelussa pyritään varmistamaan lapsille ja nuorille turvalliset liikenneyhteydet ja mahdollisuudet virikkeelliseen oppimisympäristöön. Koulun sijainti Mölymäenpuiston vieressä mahdollistaa aktiivisen käytön sekä kouluaikana että sen ulkopuolella. Hyvät joukkoliikenneyhteydet tukevat itsenäistä liikkumista ja arkiliikuntaan kannustavaa elämäntapaa.

Lapsen oikeus tulla kuulluksi

Asemakaavanmuutoksen luonnosvaiheessa on annettu Kuopion nuorisovaltuustolle mahdollisuus tutustua kaava-aineistoon ja esittää siitä mielipide. Kaavaprosessissa lapsia ja nuoria ei ole nuorisovaltuuston osallistamisen lisäksi kuultu, sillä yläkoulun hankesuunnittelu ja kaavoitusprosessi on hankkeiden ketjuttumisen takia hyvin nopea.

Yläkouluselvityksen aikana tehtiin kysely sekä ala- ja yläkoululaisille että peruskoululaisten huoltajille. Tavoitteena oli selvittää kokemuksia ja mielipiteitä yläkoulusta ja koulumatkasta. Alakoulusta yläkouluun siirtyvien vastauksissa mm. yläkoulun sijainnilla ei ollut merkitystä noin 41 %:lle alakoululaisista, noin 38 % alakoululaisista haluaisi käydä yläkoulu Kuopion keskustassa ja noin 20 % muualla kuten omalla asuinalueella. Avoimissa vastauksissa kävi ilmi, että keskustassa sijaitsevan yläkoulun etuna nähtiin mm. helppo siirtyminen koulupäivän jälkeen harrastuksiin, kavereiden luo, kaupalle tai kirjastoon sekä hyvät kulkuyhteydet.

Johtopäätökset

Uuden Minna Canthin koulun rakentamisen mahdollistamisen asemakaavan muutoksella voi katsoa tukevan lasten oikeuksien ja hyvän elämän toteutumista Kuopion kaupungissa. Keskusta-alueen yläkouluverkosto perustuu tulevaisuudessa malliin, jossa keskustassa sijaitsee kaksi yläkoulu. Uuden Minna Canthin koulun rakentaminen Mölymäelle mahdollistaa sekä Hatsalan klassillisen koulun uudisrakentamisen nykyiselle paikalleen, että Minna Canthin koulun siirtymisen toiminnallisesti ja logistisesti hyvin saavutettavaan, arkiliikuntaa ja nuorten itsenäistä elämää tukevaan paikkaan.